

BOSHLANG‘ICH TA‘LIMDA MAKTAB VA OILA HAMKORLIGIDA IQTISODIY TARBIYANI TASHKIL ETISH

Boymaxmadova Nargiza Pirmaxmadovna

Toshkent Kimyo Xalqaro Universiteti Samarqand filiali magistranti

Annotatsiya. Ushbu maqolada boshlang‘ich ta‘lim bosqichida o‘quvchilarga iqtisodiy tarbiya berishda maktab va oila hamkorligining ahamiyati, mazmuni hamda samarali tashkil etish yo‘llari tahlil qilinadi. Shuningdek, kichik yoshdagi o‘quvchilarda iqtisodiy ong, tejamkorlik, mehnatsevarlik va moliyaviy savodxonlikni shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari yoritilgan.

Kalit so‘zlar: iqtisodiy tarbiya, boshlang‘ich ta‘lim, moliyaviy savodxonlik, oila va maktab hamkorligi, tejamkorlik, iqtisodiy madaniyat.

ORGANIZATION OF ECONOMIC EDUCATION IN PARTNERSHIP BETWEEN SCHOOL AND FAMILY IN PRIMARY EDUCATION

Abstract. This article analyzes the importance, content, and ways to effectively organize school-family cooperation in providing economic education to students at the primary education stage. It also highlights the pedagogical conditions for the formation of economic awareness, thrift, hard work, and financial literacy in young students.

Keywords: economic education, primary education, financial literacy, family and school cooperation, thrift, economic culture.

ОРГАНИЗАЦИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ В ПАРТНЕРСТВЕ МЕЖДУ ШКОЛОЙ И СЕМЬЕЙ В НАЧАЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ

Аннотация. В данной статье анализируются важность, содержание и способы эффективной организации сотрудничества школы и семьи в предоставлении экономического образования учащимся начальной школы. Также освещаются педагогические условия формирования экономической осведомленности, бережливости, трудолюбия и финансовой грамотности у молодых людей.

Ключевые слова: экономическое образование, начальное образование, финансовая грамотность, сотрудничество семьи и школы, бережливость, экономическая культура.

Kirish. Zamonaviy jamiyat sharoitida iqtisodiy bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lish har bir shaxs uchun muhim omil hisoblanadi. Iqtisodiy savodxonlikni shakllantirish jarayoni esa maktabning boshlang‘ich bosqichidan boshlanishi maqsadga muvofiqdir. Ayniqsa, bu jarayonda maktab va oilaning uzviy hamkorligi

muhim ahamiyat kasb etadi. Chunki bola iqtisodiy munosabatlar bilan dastlab oilada tanishadi, maktab esa bu tushunchalarni tizimli va ilmiy asosda mustahkamlaydi.

Boshlang'ich sinf o'quvchilarini iqtisodiy tarbiyalash — bu ularda pul, mehnat, mahsulot, narx, daromad, tejamkorlik kabi tushunchalar haqida dastlabki tasavvurlarni shakllantirish jarayonidir. Iqtisodiy tarbiya quyidagi yo'nalishlarni o'z ichiga oladi:

- mehnatga ongli munosabatni shakllantirish;
- tejamkorlik va oqilona sarflash ko'nikmalarini rivojlantirish;
- shaxsiy javobgarlik va rejalashtirish malakasini tarkib toptirish;
- iqtisodiy madaniyat asoslarini singdirish.

Kichik yoshdagi o'quvchilarda iqtisodiy tushunchalar ko'proq amaliy faoliyat va hayotiy misollar orqali shakllanadi.

Iqtisodiy tarbiyaning samaradorligi ko'p jihatdan maktab va oilaning hamkorligiga bog'liq.

Oilada iqtisodiy tarbiya:

- bolaga pulning qadrini tushuntirish;
- oilaviy byudjet haqida sodda tushuncha berish;
- xarid jarayonida bolani jalb qilish;
- jamg'arish odatini shakllantirish.

Maktabda iqtisodiy tarbiya:

• dars jarayonida iqtisodiy mazmundagi masalalar va topshiriqlardan foydalanish;

- rolli o'yinlar (“Do'koncha”, “Bozor”) tashkil etish;
- sinfdan tashqari tadbirlar va mini-loyihalar o'tkazish;
- iqtisodiy tushunchalarni fanlararo integratsiya asosida o'rgatish.

Maktab va oila bir yo'nalishda ishlagan taqdirdagina bolada barqaror iqtisodiy qarashlar shakllanadi.

Iqtisodiy tarbiyani tashkil etishning samarali shakllari:

1. **Interaktiv metodlar** – rolli o'yinlar, muammoli vaziyatlar, loyihaviy ishlar.

2. **Amaliy mashg'ulotlar** – jamg'arma qutisi tashkil etish, kichik byudjet tuzish.

3. **Ota-onalar bilan seminar-treninglar** – iqtisodiy tarbiya bo'yicha tavsiyalar berish.

4. **Maktab yarmarkalari va ko'rgazmalar** – tadbirkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish.

Shuningdek, zamonaviy raqamli vositalardan foydalanish ham iqtisodiy ta'lim samaradorligini oshiradi.

Xulosa. Boshlang'ich ta'limda maktab va oila hamkorligida iqtisodiy tarbiyani tashkil etish o'quvchilarda moliyaviy savodxonlik, tejamkorlik, mehnatsevarlik va mas'uliyat hissini shakllantirishda muhim omildir. Iqtisodiy tarbiya uzluksiz va tizimli ravishda olib borilgandagina ijobiy natija beradi. Shu bois, pedagoglar va ota-

onalar o‘zaro hamkorlikda ishlashi, yagona maqsad asosida bolaga iqtisodiy madaniyatni singdirishi zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni. – Toshkent, 2020.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022–2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning Taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risidagi Farmoni. – Toshkent, 2022.
3. Abdurahmonov Q.X. Iqtisodiyot nazariyasi. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2019.
4. Yo‘ldoshev J.G., Usmonov S.A. Pedagogika nazariyasi va tarixi. – Toshkent: O‘qituvchi, 2018.
5. Hasanboyeva O., To‘raqulov X. Boshlang‘ich ta’lim pedagogikasi. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.
6. Musurmonova O. Oila pedagogikasi. – Toshkent: O‘qituvchi, 2019.
7. Xoliqov A.A. Pedagogik mahorat. – Toshkent: Iqtisod-moliya, 2021.
8. OECD. Financial Literacy and Education: Improving Outcomes. – Paris, 2020.
9. Lusardi A. Financial Literacy and the Need for Financial Education: Evidence and Implications // Swiss Journal of Economics and Statistics. – 2019.
10. UNICEF. Building Financial Capability in Children and Youth. – New York, 2021.